

Putā arata'i nō te mau ho'aho'a pāruru 'e fa'aturehia i i Pōrīnetia farāni

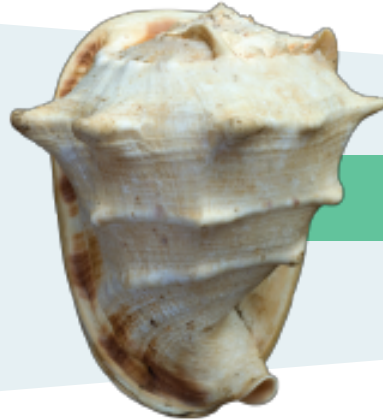

Pāruru 'āmui i tō tātou fenua

Te mau ture e fa'atura nō te mau ho'aho'a tāta'i tahi

TE MAU PŪPŪ

Pu tara

Pu tupe

Pu

Ō'ota

E 'ŌPANIHI A :

- ▶ 'ia ha'amou 'e 'ia rave 'ino ;
- ▶ 'ia ha'uti 'e 'ia 'ohi ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'ia fa'a'ohipa 'e 'ia tāpe'a ia nā rā ;
- ▶ 'ia tapiho'o 'e 'aore rā 'ia ho'o mai ;
- ▶ 'ia poro'i nā te ara mai 'e 'ia hāpono i te ara te tā'ato'ara'a 'e 'aore rā te tahi tuha'a teie na ho'aho'a ('apu, pātoa 'e te mā'a).

Pahua

E 'ŌPANIHIĀ :

- ▶ 'ia tai'a ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'ia tāpe'a ia nā rā ;
- ▶ 'ia tapiho'o ;
- ▶ 'ia 'amu i te pāhua tei raro mai tō na 'apu i te fāito e 12 tenetimētera i tō na vāhi roa a'e (mā'a 'e 'apu).

E 'fa'a'orehiate 'ōpanira'a 'ia hāpono i te mau pāhua i te ara 'e te fa'a'itera'a mai i te hō'ē parau fa'ati'ara'a CITES hōro'ahia 'e te pū a te Tōmitera Teitei a te Repupirita i Pōrīnetia farāni

Ma'oa taratoni

E 'ŌPANIHIĀ :

- ▶ 'ia tai'a ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'ia tāpe'a ia nā rā ;
- ▶ 'e 'ia tapiho'o ;
- ▶ hō'ē tuha'a 'e 'aore rā te tā'ato'ara'a o teie ho'aho'a (mā'a, 'apu, pātoa)

Trocas

E 'ŌPANIHIĀ :

- ▶ 'ia tai'a ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'ia tāpe'a ia nā rā ;
- ▶ 'ia tapiho'o ;
- ▶ 'ia 'amu i te troca (mā'a e 'apu)

MĀ'OA TARATONI 'E TROCA :

Fa'a'ohipara'a 'ōpani-'eta'eta-hia maori rā e fa'a'ohipara'a fa'anahohia 'e te tōmite hi'opo'a a te 'oire, terā rā 'ua fa'aotihia, nā mua roa, te tau, te rahira'a, te mau roa 'e te mau ture tapiho'ora'a nā roto i te hō'ē fa'aotira'a i ravehia 'e te 'Āpo'ora'a Fa'aterehau.

TE TAHI ATU MAU 'ĀNIMARA NŌ TE MOANA

Ma'o

E 'ŌPANIHIA :

- ▶ 'ia rave 'ino ;
- ▶ 'ia haru ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'ia tāpe'a ia nā rā ;
- ▶ 'ia tapiho'o 'e 'aore rā 'ia ho'o mai ;
- ▶ 'ia poro'i nā te ara mai 'e 'ia hāpono i te ara te tā'ato'ara'a 'e 'aore rā te tahi tuha'a o teie na ho'aho'a **te ta'a, te niho, te 'iri, te tara iho ā rā**

Ānimara nō te moana

E 'ŌPANIHIA :

- ▶ 'ia rave 'ino ;
- ▶ 'ia haru ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'ia tāpe'a ia nā rā ;
- ▶ 'ia tapiho'o 'e 'aore rā 'ia ho'o mai ;
- ▶ 'ia poro'i nā te ara mai 'e 'ia hāpono i te ara te tā'ato'ara'a 'e 'aore rā te tahi tuha'a o teie na ho'aho'a **te mau ponapona ivituamo'o a te mau tohorā, te niho a te tohorā niho**

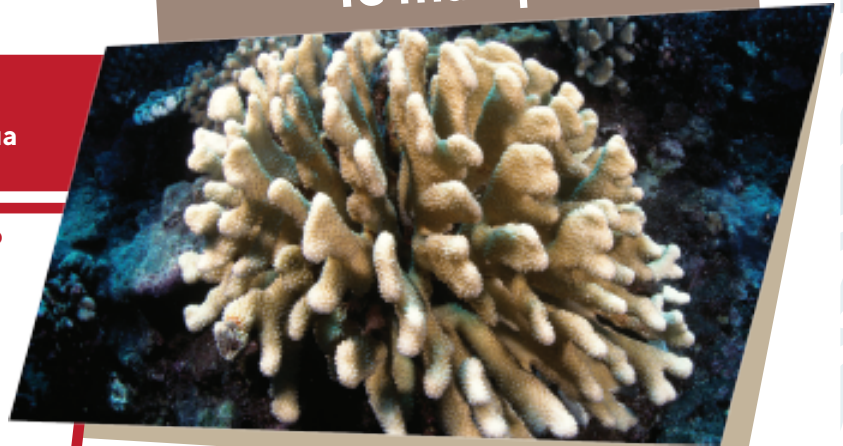
Honu

E 'ŌPANIHIĀ :

- ▶ 'ia ha'amou 'e 'ia rave 'ino ;
- ▶ 'ia ha'uti 'e 'ia haru ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'ia fa'a'ohipa 'e 'ia tāpe'a ia nā rā ;
- ▶ 'ia tapiho'o 'e 'aore rā 'ia ho'o mai ;
- ▶ 'ia poro'i nā te ara mai 'e 'ia hāpono i te ara te tā'ato'ara'a 'e 'aore rā te tahi tuha'a o teie na ho'aho'a **te pa'a 'e te 'i'o iho ā rā.**

Te mau pu'a

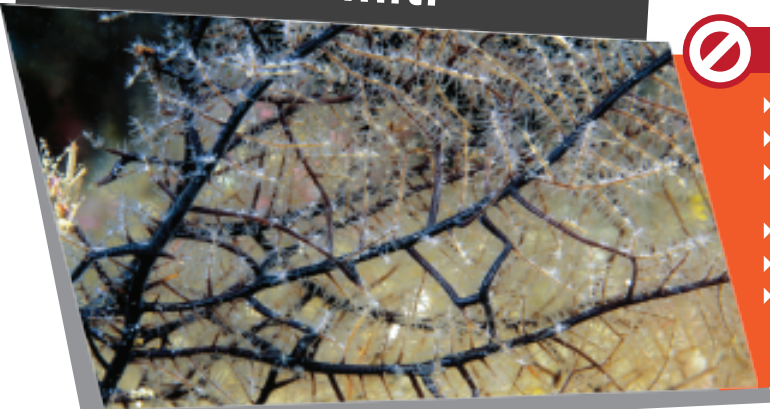

E 'ŌPANIHIĀ :

- ▶ 'ia hāpono i te ara ;
- ▶ 'ia 'iriti mai roto i te miti, noa atu 'ua pohe 'e 'aore rā tē ora noa rā.

E fa'a'orehia te 'ōpanira'a 'ia hāpono i te mau pu'a i te ara 'e te fa'a'itera'a mai i te hō'ē parau fa'ati'ara'a CITES hōro'ahia 'e te pū a te Tōmitera Teitei a te Repupirita i Pōrīnetia farāni.

Aito miti

E 'ŌPANIHIĀ :

- ▶ 'ia ha'amou ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'ia tāpe'a ia nā rā 'ia hāpono i te ara ia 'ohi ;
- ▶ 'ia fa'a'ohipa ;
- ▶ 'ia tapiho'o ;
- ▶ 'ia hāpono i te ara.

HO'AHO'A

Te ahi nō Mātuita

Santalum insulare var. deckeri et var. marchionense

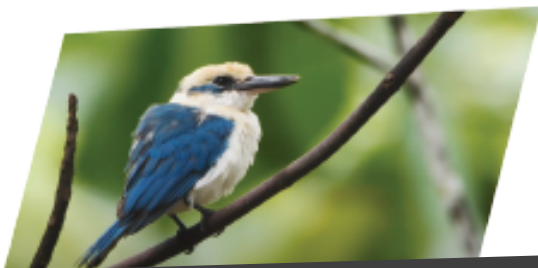
🚫 E 'ŌPANIHIĀ :

- ▶ 'ia tāpū ;
- ▶ 'ia tāpe'a ia nā rā ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'e 'ia tapiho'o te ahi o na huru e piti

E fa'ati'ahia 'ia 'ohi i te ahi marō mai te peu e parau fa'ati'a e hōrō'ahia 'e te Fa'aterera'a o te Fa'a'apu. E fa'ati'ahia te fa'autara'a, te ho'ora'a atu 'e 'aore rā te ho'ora'a mai i te mau huero i 'ohihia, te mau tumu i fa'atupuhia, i fa'aa'ahia 'e te mau repe.

TE MAU MANU FENUA 'E MOANA

33 ho'aho'a manu fenua

5 ho'aho'a manu moana

Kotai (Mangareva), Pitai (Marquises), Hauhea (Raivavae), Korue (Rapa) 'e 4 noha

Tē vai nei te tāpura o te mau ho'aho'a pāruhuia i nī'a i te taha natirara a te Fa'aterera'a nō te Arutaimāvea nō Pōrīnetia farāni : www.service-public.pf/diren

🚫 E 'ŌPANIHIĀ :

- ▶ 'ia ha'amou 'e 'ia rave 'ino ;
- ▶ 'ia ha'uti 'e 'ia 'ohi ;
- ▶ 'ia fa'auta ;
- ▶ 'ia fa'a'ohipa 'e 'ia tāpe'a ia nā rā ;
- ▶ 'ia poro'i nā te ara mai 'e 'ia hāpono i te ara te tā'ato'ara'a ;
- ▶ 'e 'aore rā te tahi tuha'a o teie na ho'aho'a, noa atu 'ua pohe 'e 'aore rā tē ora noa rā, **te mau hūero iho ā rā 'e tae atu i te mau 'ōfa'ara'a 'e te mau huruhuru**

Te fa'aturera'a

TE MAU PŪPŪ

Te mau pū, pū tara 'e te mau 'ō'ota (Tuha'a A)

Tāpa'ora'a i ni'a i te tāpura o te mau ho'aho'a pāruhuia : 'Irava A. 2210-1-1-I a te papa ture nō te arutaimāreva 'Ōpanira'a : 'Irava LP. 2211-1 a te papa ture nō te arutaimāreva.

Te mau pāhua, troca 'e te mā'oa taratoni

Fa'aotira'a mana n°88-184 AT nō te 8 nō tītema 1988 i tauhia nō te pāruhuia i te tahi mau ho'aho'a 'animara nō te moana 'e nō te anavai a te faufa'a nātura tupuna mā'ohi.

CITES 'e 'aore rā Parau fa'aaunō te Tapiho'ora'a 'atinuna'a o te mau ho'aho'a pu'e 'animara 'e pu'e rā'au tupu e haere nei i te moura'a - 'Āpiti II. (pāhua)

TE TAHI ATU MAU 'ANIMARA MOANA

Te mau ma'o (Tuha'a B)

Tāpa'ora'a i ni'a i te tāpura o te mau ho'aho'a pāruhuia : 'Irava A. 2210-1-1-II a te papa ture nō te arutaimāreva 'Ōpanira'a : 'Irava LP. 2211-3 a te papa ture nō te arutaimāreva

'Animara nō te moana fa'a'ote ū (Tuha'a B)

Tāpa'ora'a i ni'a i te tāpura o te mau ho'aho'a pāruhuia : 'Irava A. 2210-1-1-II a te papa ture nō te arutaimāreva 'Ōpanira'a : 'Irava LP. 2211-3 a te papa ture nō te arutaimāreva

Te mau honu moana (Tuha'a A 'e B)

Tāpa'ora'a i ni'a i te tāpura o te mau ho'aho'a pāruhuia : 'Irava A. 2210-1-1-I 'e II a te papa ture nō te arutaimāreva 'Ōpanira'a : 'Irava LP. 2211-1 'e LP. 2211-3 a te papa ture nō te arutaimāreva.

Te mau pu'a

CITES 'e 'aore rā Parau fa'aaunō te Tapiho'ora'a 'atinuna'a o te mau ho'aho'a pu'e 'animara 'e pu'e rā'au tupu e haere nei i te moura'a - 'Āpiti II.

Fa'aotira'a n°88-183 AT nō te 8 nō tītema 1988 e fa'ature nei i te tautai i Pōrīnetia farāni nei

Te 'aito miti

Fa'aotira'a mana n°90-93 AT nō te 30 nō 'atete 1990 nō te pāruhuia i te 'Aito miti te mau huru Cirripathes ('āureure) 'e Antipathes (āma'ama'a).

HO'AHOA

Te ahi nō Mātuita (Tuha'a B)

Tāpa'ora'a i ni'a i te tāpura o te mau ho'aho'a pāruhuia : 'Irava A. 2210-1-1-II a te papa ture nō te arutaimāreva 'Ōpanira'a : 'Irava LP. 2211-3 a te papa ture nō te arutaimāreva
Fa'auera'a 'ōpaeture : 'Irava A. 2213-1-2

CITES : Parau fa'aaunō te tapiho'ora'a 'atinuna'a nō te mau ho'aho'a o te mau ho'aho'a pu'e 'animara 'e pu'e rā'au tupu e haere nei i te moura'a. Tu'urimahia i Washington i te 3 nō māti 1973 - Ha'amaita'ihia i Bonn, i te 22 nō tiunu 1979 (Pāhua, ma'o, 'animara nō te moana fa'a'ote ū, honu moana 'e pu'a)

TE MAU MANU FENUA 'E MOANA (TUHA'A A)

Tāpa'ora'a i ni'a i te tāpura o te mau ho'aho'a pāruhuia : 'Irava A. 2210-1-1-I a te papa ture nō te arutaimāreva 'Ōpanira'a : 'Irava LP. 2211-1 a te papa ture nō te arutaimāreva

Te mau utu'a i fa'aotihia i Te mau utu'a i fa'aotihia i arutaimāreva : te hō'ē utu'a e tāpae i te fāito e 17 800 000 Farāne CFP 'e, e nehenehe ato'a te mau tauiha'a i fa'ahipahia nō te ravera'a i te 'ohipa hape (poti, pere'o'o, pupuhi 'e 'ūpe'a, ha'apa'arira'a mā'a, etv ...) e haruhia.

E fa'arirohia te 'ohira'a rahi a te mātēria 'ei tū'inora'a o te vāhi nātura, mai te peu e 'ohihia e rave tiro pu'a 'ei hi'ora'a. Nō te reira, e nehenehe 'ia horo i te ta'ata i rave i taua 'ohipa rā nō tō na tū'inora'a i te fenua a te hau nō Pōrīnetia farāni 'e 'aore rā nō te 'ohira'a i fa'ati'a-'ore-hia i te mau puna faufa'a 'ihiora.

A A R A

Te vai nei te tū'inora'a i te fenua a te hau nō Pōrīnetia farāni i roto i te mau fa'auera'a a te fa'aotira'a n°2004-34 APF nō te 12 nō feppure 2004 i tauhia, i reira e vai ai te fa'anahora'a 'e te ti'aura'a o te mau fenua a te Hau i Pōrīnetia farāni. E fa'au'ahia taua mau tū'inora'a i ni'a i te fāito o te fa'anahora'a a te mau purūmu, i mua i te ha'avā e ha'apa'o i te 'ohipa a te Hau.

NOHORA'A FAUFA'A

FA'ATERERA'A O TE MAU HOTU MOANA (DRM)

'Āfata rata 20 - 98713 Papeete - Pōrinetia farāni
Niuniu (689) 40 50 25 50 - Niuniu rata (689) 40 43 49 79
drm@drm.gov.pf • www.ressources-marines.gov.pf

FA'ATERERA'A O TE ARUTAIMĀREVA (DIREN)

'Āfata rata 4562 - 98713 Papeete - Pōrinetia farāni
Niuniu (689) 40 47 66 66 - Niuniu rata (689) 40 41 92 52
direction@environnement.gov.pf • www.service-public.pf/diren/

PIHA TŌRO'A RIMA'Ī (ART)

'Āfata rata 4451 - 98713 Papeete - Pōrinetia farāni
Niuniu (689) 40 54 54 00 - Niuniu rata (689) 40 53 23 21
secretariat@artisanat.gov.pf • www.artisanat.pf

FA'ATERERA'A VAEFENUA O TE TUTE 'ŌTI'A FENUA NŌ PŌRĪNETIA FARĀNI

'Āfata rata 9006 CTC - 98715 Motu Uta Tahiti - Pōrinetia farāni
Niuniu (689) 40 50 55 50 - Niuniu rata (689) 40 43 55 45
dr-polynesie@douane.finances.gouv.fr

FA'ATERERA'A VAEFENUA O TE MĀ'IMIRA'A 'E TE 'IHIMATA'Ī TŌMITERA'A TEITEI NŌ PŌRĪNETIA FARĀNI (DRRT)

'Āfata rata 115 - 98713 Papeete - Pōrinetia farāni
Niuniu (689) 40 50 60 69 - Niuniu rata (689) 40 50 60 68
www.polynesie-francaise.pref.gouv.fr

